

හික්මුණ් වහන්සේට මුදල් කැපදු?

පූජ්‍ය පණ්ඩිත
වරකාගොඩ සීලරතන ස්වාමීපාදයන්
වහන්සේ විසින්.

ධර්ම දනය පිණිසයි.

කොළඹ
ශාසන සංරක්ෂක බෞද්ධ මණ්ඩලයෙන්
ප්‍රකාශිතයි.

හිවේදනයකි මේ

මෙකල භික්ෂූන්වහන්සේ අතර දියුණුවේගන යන මිල-
මුදල් පරිහරනය ශාසනයට හිතවත් සංසරත්නයේ
වටිනාකම දන්නා සැදහැවත් බෞද්ධයන්ගේ මහත් චිත්ත
සන්තාපයට හේතුවී තිබේ. ආගම ධර්මය ගැන වැඩි
දැනීමක් නැති භික්ෂූන් වහන්සේලා කියන කොයි දේ
ගැනත් අනුකම්පාවෙන් මේ ප්‍රශ්නය ගැන පොත් පිංචක්
ලියවා ලක්ෂ ගණනින් රටේ ප්‍රසිධකර හරින්නට යයි
බුදුසසුන පාඨක භවතුන්ගෙන් අපට ලැබී තිබෙන
ඉල්ලීම කල්පනාවට ගෙන මේ පොත් පිංච ප්‍රසිධ කරන
ලදී. මේ පොත මුද්‍රනය කරවා නොමිලයේ බෙදා
හරින්නට කැමති තවත් සැදහැවත්තු වෙත් නම් අපට
දැන්වූ විට ඊට අවකාශ ලබා ගත හැක.

මීට

ශාසන සංරක්ෂක බෞද්ධ මණ්ඩලය

16 ඩික්මන් පටුමග,

කොළඹ 5.

2508 පොසොන් පුර හෝ දින,

24.06.64

2 වන මුද්‍රණය 26-05-2000

ප්‍රාර්ථනය

වැටීගත යන සසුන (විශේෂයෙන් ප්‍රතිපත්ති ශාසනය) නගා සිටුවීමේ ක්‍රියාත්මක වැඩ පිළිවෙලක් වශයෙන් අතිපූජනීය රාජකීය පණ්ඩිත කඩවැද්දුවේ ශ්‍රී ජනාවංශාභිධාන මහෝපාධ්‍ය මාහිමිපාණන් වහන්සේ විසින් පිහිටුවා වදල ශ්‍රී කල්‍යාණ යෝගාශ්‍රම සංස්ථාවට පනස් වෙනි වස ලැබීම නිමිති කොට ධර්ම දාන වශයෙන් නොමිලයේ බෙදා දීම සඳහා උතුරුගමුවේ සිරි විමලජෝති ස්වාමීන් වහන්සේගේ උපදෙස් පරිදි පන්තිපිටිය, කොට්ටාව, කුලසෙවන පාරේ නොමිමර 704/2 දරණ නිවසෙහි පදිංචි විජිත පරණමාන සහ කුමුදිනී පරණමාන දෙපල සහ දරු දෙදෙනා විසින් මෙම දෙවන මුද්‍රණය කරවන ලදී.

ශ්‍රී ආර්යවිලාස වංශාලංකාර

සද්ධර්ම වාගීස්වරාවායඪ:

පටිපත්තිසෝභන ගණපාමොක්ඛාවායඪ

යන ගෞරව නාම ධාරී රාජකීය පණ්ඩිත

කඩවැද්දුවේ ශ්‍රී ජනාවංශාභිධාන මහෝපාධ්‍යය

මාහිමිපාණන් වහන්සේට බුදුබව ලැබේවා.

දීර්ඝායුෂ ලැබේවා.

භික්ෂුන් වහන්සේට මුදල් කැප ද?

“භාමුදුරුවන්ට සල්ලි හොඳ නෑ කියන්නේ කවුදැයි මහාවායඪී පඤ්ඤාකිත්ති හිමියෝ අසන” යන මේ වැකිය 1964 ජනවාරි 31 දින පළවූ ‘ජනතා’ පත්‍රයෙහි ලොකු අකුරෙන් වැටී තිබේ. මේ ස්ථවිරයන් වහන්සේ වනාහි විද්‍යාලංකාර පිරිවෙණෙහි කලකට පෙර සම්භාවනීය මහ තෙරනමක් ලෙස පිළිගැණීමක් තිබූන පණ්ඩිත භික්ෂුනමක් බව රට දන්නා බැවින් මෙබඳු උගතෙක් විසින් කරන ලද කථාවක් නිරුක්තරව යටපත් වන්නට හැරීම සසුන් විපතකි. එබැවින් මේ කථාව බුදු වචනය හා ගැලපෙන්නක් දැයි විමසා බැලීම බෞද්ධයන්ගේ යුතුකම ය.

භික්ෂු ජීවිතයෙහි දැනුම් දිවිපෙවත වතුපාරිසුඛ ශීලයෙහි දෙවෙනි ශීලස්කන්ධයෙහි විස්තර වෙයි. යම් භික්ෂුවකට එහි විස්තර වන ලෙස පිරිසිදුව ශීලය නො රැකිය හැකි නම් අධාර්මික ජීවිතාව පැවැත්වීමට වඩා ගෙරිකපන කැත්තෙන් බඩ පලා දැමීම හොඳයයි බුදුරජුන් වදලේය. අකැප මුදලින් දැමූ ඒදණ්ඩ උඩින් යාම ඒම, අකැප මුදලින් ගෙන වැළඳූ අඹ ගෙඩියේ ඇටයෙන් හටගත් අඹගහේ සෙවන ලැබීම වැනි දේ පවා සිල්වත් භික්ෂුන් වහන්සේට අකැප බව විනය නියමය වේ.

වාග්විඥප්තිය නිසා ලැබුන කිරිබත් ආහාරය බඩරුදුවේදීත් අකැපය යි ඉවත දමන්නට සැරියුත් හිමියෝ මුගලන් හිමියන්ට නියම කළ සැටි බණ දහම් උගත් හිමියෝ ද දනිති. භික්ෂු ජීවිතය කොතරම් දුරට පවිත්‍ර විය යුතු ද, දෑහැමි විය යුතු දැයි මෙසේ නොයෙක් ආකාරයෙන් හෙලිදරව් කර තිබියදී අද ඉන්නා භික්ෂුන්ට මුදල් නැතුව මහණ කම කරන්නට බැරිය කීමේ හේතුව කුමක් දැයි බෞද්ධ මහජනයා විමසා බැලිය යුතුයි.

භික්ෂුන්වහන්සේ නමකගේ වුවමනාවක් වූවිට දන්වන්නට යයි කැප වී පැවරී ඉන්නා දයකයෙකුට ඒ වුවමනාව දැන්වූ කල එය සපයා ගැනීමට දෙන ලද මුදලක් වේ නම් එය කැප මුදලකි. තවත් කැපකරුවෙක් ලවා ඒ මුදලින් වුවමනාව ඉටුකර ගැනීමත් එය ඉටු නොවී නම් ඒ බව මුදල දුන් දයකයාට දන්වීමත් භික්ෂුන්ට ඇති බුධනියමය වේ. ඒ මුදල පෙට්ටි ලාවිච්චල ද තබාගෙන තමාට මනාප ලෙස වියදම් කිරීම අකැප මුදල් පරිහරනයයි. බණක් කියා-පොතපත උගන්වා ඊට තැග්ගක් වශයෙන් යමක් ලැබීම ද අලගද්දපයඝාප්තියට අයති වේ. නයා වලිගයෙන් ඇල්ලූ කල සිදුවෙන විපතට සමාන විපතක් එයින් ද සිදුවේ. ධම් පූජා වශයෙන් ලබන දෙයක් වේ නම් එය ද ප්‍රත්‍යාවේක්ෂාවෙන් පිලිනොගෙන අද බොහෝ භික්ෂුන් කරන සිරිතට ඒ පිරිකර විකුණා මුදල් කරවා ගෙන ඒ මුදල් රැස් කිරීමට විනය ධර්මයෙහි අවකාශයක් නැත. භික්ෂුන්ට අකැප වශයෙන් ලැබුන මුදලක් වේ නම් එය බැහැර කොට ඇවැත් දෙසා සුධවිය යුතු බව බුධනියමය

වේ. ඊට නිසභිපච්චිතියයි කියති. ඒ මුදල් ඇතිතාක් ඔහු අලප්ප් බවට ද දුශ්ශීල බවට ද පැමිණේ.

මිළ මුදල් සැපයීම සහ පරිහරනය මේ කාලයේ නොකොට නොහැකි දෙයකැයි ද මිළ මුදල් නැතිව මේ කල මහණකම් නොකළ හැකියයි ද බොහෝ භික්ෂූන් කරන ප්‍රකාශයන් ආගම නොදත් බෞද්ධයන් විසින් ද නිවරද යයි පිළිගන්නා තරමට අද කරුණු සැලසී තිබේ. මහණකම නොකළ හැක්කේ මිළ මුදල් නැතුව නොව මුදල් ඇතුව ය. ජාත රූප රජත ශික්ෂා පදය පමන තද කොට පණවා වදළ අනික් ශික්ෂා පදයක් ඇද්දැයි පඤ්ඤාකිත්ති හිමියන්ගෙන් ඇසිය යුතුය. ශික්ෂා පද සියල්ලම පණවන ලද්දේ කය වචන දෙක පිළිබඳවය. එහෙත් ජාත රූප රජත ශික්ෂා පදය කයින් පිළිගැනීම, වචනයෙන් පිළිගැනීම, සිතීන් ඉවසීම යයි කය වචන සිත යන තිදෙරම ගැන පනවා වදළ ශික්ෂා පදයකි- ඇවැත්වන්නේ එලවා තබන ලද රන් රිදී මසු කභවනු කයින් හෝ වචනයෙන් ප්‍රතික්ෂේප නො කිරීම නිසා විනයක්‍රමයෙන් කාය-වාක් දෙදෙරෙහි අකිරිය සමුච්චානයෙන් වුවද සුත්‍රාන්ත ක්‍රමයෙන් ගත් කල මනො ද්වාරයෙන් ද සිදුවන වරදකි. කායෙන පටිග්ගහනං, උග්ගහනං, වාචාය පටිග්ගහනං පටිග්ගහනං මනසා පටිග්ගහනං සාදියනං ය ටීකායෙහි කියන ලද්දේ එහෙයිනි.

බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් මෙය මෙතරම් දැඩි කොට පණවන ලද්දේ මිළ මුදල් සැපයීම, පිළිගැනීම, දරීම පමණක් නොව සිතීන් ඉවසීම වත් කරන්නෙකුට මහණකම හරිහැටි නො කළ හැකි හෙයිනි. ශාසනික

මහණකම නොව බාහිර පැවිද්ද පවා මිළ මුදල් පරිහරනයෙන් තොරය. මිළ මුදල් පරිහරනය කරන්නෙක් ප්‍රච්ඡා සංඛ්‍යාවෙහි ඇතුළත් නොවේ. ගිහි දශශීල සාමණේර දශශීලයන්ට ද මේ ශික්ෂා පදය අයත්ය. සාමණේරනමක් මුදල් පිළිගතහොත් පරිහරනය පටන්ගතහොත් ඒ නමගේ අනික් ශික්ෂා පද ද බිඳී යති උභතොගුඬියෙන් ලබන ලද උසස් ශීලයක් වූ බැවිනි. මුදල් පරිහරනය සුඵකරුණක් නම් තුන්කල් දත් බුදුරජුන් විසින් “ජාත රූප රජත පටිග්ගහනා වෙරමණ” යන ශික්ෂාපදයක් කුමට ඇතුලත් කරන ලද්දේ දැයි සාමාන්‍ය මොලයකට වුවත් වැටහී යා යුතුය. මිළ මුදල් පරිහරනය කරන ශ්‍රමණතෙම ශාසනික හික්ෂුවක් තබා තාපසයෙකුවත් නොවන බව බෞද්ධයන් දැනගත යුතුය. බාහිර තවුසන් පවා මිළ මුදල් පරිහරනයෙන් වෙන් විය යුතුය.

සාමඤ්ඤඵල, ධම්මදයාද, ආකඛබ්බියා, වූලහත්ථි පදෙපමාදී සූත්‍ර දේශනාවන්හී සඳහන් මහණ පිළිවෙතක් අද බොහෝ මහණුන්ගේ පැවැත්මත් හාත්පසින් වෙනස් ය. මෙය ප්‍රගතියයි ද කාලයට ඔබ්බෙන් පිළියෙල විය යුතු යයි ද සමහරු කියති. ශාසනයෙහි එකම ගතියක් මිස ප්‍රගතියක් නැත. ශාසනයට ඔබ්බ හේ මිස කාලයට ඔබ්බ හේ කළ යුතු මහණ කමක් බුද්ධ දේශනාවේ නැත. නිවන් යන මාගීය එකක්ම මිස දෙකක් නැත. එකම ප්‍රතිපත්තියක් මිස ප්‍රතිපද දෙකක් නැත. එකම ආයථී මාගීයක් මිස ආයථී මාගී දෙකක් නැත. එකම නිවනක් මිස දෙතිවනක් නැත. ඒ හෙයින් මහණකම තබා බෞද්ධකමක්වත් කාලයට

හරියනසේ වෙනස් නොකළ හැකි බව ශාසනෝදයකාමී පිනවත් බෞද්ධයන් විසින් තරයේ සිතාගත යුතුය.

කලකට පෙර පාණ්ඩුරේ වළපොල ශ්‍රී සධම්මෝදය පිරිවෙනාධිපති අති ගරු කොදුගොඩ උපසේනාභිධාන අධිකරණ නායක ස්ථවිර පාදයන් වහන්සේ විසින් පළකරන ලද මතු සඳහන් ධර්මවිනිශ්චය මේ ප්‍රශ්නය පිළිබඳව හැමදෙනා විසින් ම සිත් වලට ගත යුතුය. ඒ මෙසේය:- ගෞර බිරම් සසර දුක් ගෙවා නිවන් සුව අත්පත් කර ගන්නා අටියෙන් ගිහිකම් රස හැර බුදු සසුන් වැද මහණ දම් රක්තා ථෙරමජ්ඣම නවක සාමණේර යන සකල පැවිදි තැන්ගේ මහණුවම් යෙහෙන් මුදුන් පත් කර ගැනීම නිවන් සුව අත්පත් කර ගැනීමට මුල් හේතුවයි. මහණකමේ මුල් කොටස සීල සම්පත්ති යයි. මැද කොටස සමාධි සම්පත්ති යයි. අග කොටස ප්‍රඥ සම්පත්ති යයි. එයින් සීල සම්පත්තිය නොලබා සමාධි සම්පත්ති ප්‍රඥ සම්පත්තීන් කිසිසේත් ලැබිය හැකි නොවේ. එ හෙයින් ප්‍රාතිමොක්ෂ සංවර ශීල - ඉන්ද්‍රිය සංවර ශීල - ආජීව පාරිශුඬි ශීල - ප්‍රත්‍යය සන්තිශ්‍රිත ශීල යන වතු පාරිශුඬි ශීලය සිය දිවි මෙන් ද, එකැසක් ඇත්තෙකු ඒ ඇස රක්තාක් මෙන් ද - එක් පිය පුතෙකු ඇති මවක් ඒ පුතු රක්තාක් මෙන් ද - ආදරයෙන් රැක්ක යුතුය. එසේ ඒ සතර සංවර ශීලය රකිනු කැමති පැවිද්දන් විසින් ශ්‍රමණොපක්ලේශයන් කෙරෙන් වෙසෙසින් වෙන් විය යුතුය - ශ්‍රමණොපක්ලේශයෝ නම්:-

“රාග දෙස පරිකිට්ඨා-එකෙ සමණ බ්‍රාහ්මණා
අවිජ්ජානිචුතා පොසා-පිය රූපාහි නන්දිනො

සුරං පිවන්ති මෙරයං-පතිසෙවන්ති මෙථුනං
රජතං ජාතරූපඤ්ච-සාදියන්ති අවිද්දසු.

මිච්ඡා ජීවෙන ජීවන්ති-එකෙ සමණ බ්‍රාහ්මණො
එතෙ උපක්කිලෙසා චුත්තා-මුනිනාදිච්ච ඛන්ධුනා”
(අඛගුත්තර නිකාය)

රාග වෙෂයෙන් විශෙෂයෙන් කිලිටු වූ - අවිද්‍යාවෙන්
චැසීරියා වූ - ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්තා වූ රූපාදී
ආරම්මණයන් සතුවන් පිලිගන්නා වූ - ගුණහීන, පුරුෂ
වූ, නොහොත් ආත්ම පෝෂණය කරන්නා වූ - ඇතැම්
මහණ බමුණෝ - රහමෙර පානය කෙරෙත් ද මෙවුන්දම්
සේවනය කෙරෙත් ද - රන් රිදී මසු කහවණු පිලිගනිද් ද
- අනෙසන කුල දූසන කුහන ලපනාදී මිථ්‍යා ආජීවයෙන්
ජීවත් වෙද්ද - මෙකී චතුර්විධ දුශ්චරිතයෝ ශ්‍රමණ ගුණය
කිලිටි කරණ උපක්කිලෙශයෝ යයි ආදිච්ච ඛන්ධු නම්
බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදහ.

- (1) මත්පැන් පානය කිරීම.
- (2) මෙඵුන සේවනය.
- (3) රන් - රිදී - මිළ - මුදල් පිලිගැනීම.
- (4) මිථ්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වීම.

යන මේ කරුණු සතර ශ්‍රමණයන්ගේ ගුණ දූෂ්‍ය කරණ
උපක්කිලෙශයන් බව බුදුන් විසින් ම වදාළ හෙයින් මේ
චතුර්විධ දුශ්චරිතයන් මහා සාවද්‍ය යයි පිලිගත යුතු ම
ය. රන් - රිදී - මිළ - මුදල් භාර ගැනීම ගනුදෙනු කිරීම
ශ්‍රමණයන්ට කැප නම් මත්පැන් පානය කිරීම, මෙඵුන
සේවනය මිථ්‍යා ජීවය යන දුශ්චරිතත් කැප වෙති.

තවත් මේ ගැන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මණ්ඩුළු නම් ගම් මුදලියෙකුට වදාරණ ලද දේශනා ක්‍රමයක් මෙසේය:-

“නහි ගාමණී කප්පති සමණානං සක්‍ය පුත්තියානං ජාත රූප රජනං, නසාදියන්ති සමණා සක්‍ය පුත්තියා ජාතරූප රජනං, නික්ඛිත්ත මණි සුවණ්ණා සමණා සක්‍ය පුත්තියා අපෙන ජාත රූප රජනා.”

එම්බා ගම් මුදලිය:- ශ්‍රමණ ශාක්‍ය පුත්‍රයන්ට රන් - රිදී - මිළ - මුදල් කැප නොවන්නේ ය. (එහෙයින් ම) ශ්‍රමණ ශාක්‍ය පුත්‍රයෝ රන් - රිදී - මිළ - මුදල් නො ඉවසත්. පිළිනොගනිත්. ශ්‍රමණ ශාක්‍ය පුත්‍රයෝ බහා තබන ලද හෙවත් ප්‍රතික්ෂේප කරණ ලද මිණි රුවන් ඇත්තෝ ය. රන් - රිදී - මිළ - මුදල් ගනුදෙනු ආදියෙන් පහ වූවෝය.

“යස්ස ඛො ගාමණී ජාත රූප රජනං කප්පති- පඤ්චපි තස්ස කාමගුණා කප්පනති.”

එම්බා ගම් මුදලිය, යම් ශ්‍රමණයෙකුට රන් - රිදී - මිළ - මුදල් කැප වේ නම් ඔහුට රූප, සද්ද, ගන්ධ, රස, පොට්ඨබ්බ යන ස්ත්‍රී පඤ්ච කාමයෝ ද කැප වෙත්. “යස්ස පඤ්ච කාමගුණා කප්පනන්ති එකංසෙන ගාමණී ධාරෙය්‍යාසි අස්සමණධම්මො අසක්‍ය පුත්තිය ධම්මොති.” ගම් මුදලිය, යම් මහණෙකුට පස්කම් රස

කැප වෙන් නම් එය ඒකාන්තයෙන් ම අග්‍රමණ සවභාවක අශාකෘ පුත්‍ර සවභාවයක් යයි දැනගනුව.

“අපි වාහං ගාමණී එවං වදමි. තිණං තිණත්ථිකෙන පරියෙසිතබ්බං: සකටං සකටත්ථිකෙන පරියෙසිතබ්බො නත්ථෙවවාහං ගාමණී කෙනවි පරියායෙන ජාත රූප රජනං සාදිතබ්බං පරියෙසිතබ්බන්ති වදමි”ක.

ගම් මුදලිය මම නැවත මෙබඳු කරුණක් කියමි.
(එනම්):-

යම් ආවාසයක කුටියක වසන කල එය වැස්සෙන් තෙමී යන කල සෙවෙනි කර ගැනීමට තණ පිදුරු පොල් අතු පතුරු උළු ආදිය උවමනා කරණ පැවිදි තැන් විසින් ඒ තණ ආදිය සොයා ගත යුතුය. එසේම පරාල යටලී ආදිය පිණිස දූව සොයා ගත යුතුය. ඒවා ගෙන්වා ගැනීමට ගැළක් උවමනා නම් එය සොයා ගත යුතුය. ඒ වැඩ කරවා ගැනීමට පුරුෂයෙක් සොයා ගත යුතුය. ගම් මුදලිය! මම කිසිම ආකාරයකින් නොහොත් කිසිම කාරණයක් හේතු කොට ගෙන මහණන් විසින් රන් - රිදී - මිල - මුදල ඉවසිය යුතුයයි සෙවිය යුතු යයි නො කියමි.” භික්ෂූන් වසන සඟ සතු වූ හෝ ගණ සතු වූ හෝ ආවාස විහාර ඡන්තාසර, සක්මන් මළු, කෙසකිලි-වැසිකිලි ආදිය තෙමීමෙන් කැඩී - බිඳී යන කල ඒවා සෙවෙලි කර ගැනීමට වුවමනා කරණ තණ කොළ පිදුරු ආදිය හා ලී දඩු ද, ඒවා ගෙන යාමට ගැල් ද, කමාන්ත කරවා ගැනීමට පුරුෂයන් ද සොයා ගැනීම නිදෙස් බවත් ඒ ගැන අකැප වූ මිල - මුදල් කිසිම

ආකාරයකින් නොහොත් ඒ කිසිවක් හේතුකොට ගෙන නො සෙවිය යුතු බවත් මේ ගාමණී සූත්‍ර දේශනාවෙන් ප්‍රකාශ කළ සේක. මේ ගැන සාරත්ථ දීපනී විනය ටීකාවෙහි:-

“නත්වෙවාහං කෙනචි පරියායෙනාති-ජාත රූප රජතං පනාහං කෙනචිපි කාරණෙන- පරියෙසිතබ්බන්ති න වදමි.”

කිසිම කරුණක් හේතු කොට ගෙන රන් - රිදී - මිළ - මුදල් මහණුන් විසින් සෙවිය යුතු යයි මම නොකියමි යි - දන් වූ හෙයින් අසවල් කරුණ හේතු කොට ගෙන මහණුන් විසින් මිළ - මුදල් සෙවිය යුතු යයි මෙකල වසන කිසිම පඬුවෙක් ඒ හේතු පෙන්වීමට සමථී නොවේ.

එසේද වුවත් ගෞතම බුද්ධ ශාසනයාගේ ඉකුත් වූ වර්ෂ 2471 කාලයෙන් මේ කාලයෙහි ලඛිකා, බුරුම, සියම් ආදී රටවල වසන සියලු පැවිද්දෝ ලක්ෂයක් වෙන්නම් ඔවුනතුරෙන් රන් - රිදී - මිළ - මුදල් සෙවීම් පිළිගැනීම් ගණුදෙනු කිරීම් ආදියෙන් තොර වූ පැවිද්දන් දහසක් තෝරා ගැනීම ඉතා අපහසු යයි කීම මුසවා වශයෙන් පිළිගත යුතු නොවේ.

තවද යට දැක්වූ චතුර්විධ ශ්‍රමණොපක්ලේශයන් අතුරෙන් රන් - රිදී - මිළ - මුදල් ඉවසීම හා මිථ්‍යාච්චය අනිකුත් උපක්ලේශයන්ට වඩා විසම වූ අනිකුත් සියලුම ශ්‍රමණොපක්ලේශයන්ට නිදනවූ මහාපරාධ දුශ්චරිත

වයකි. මත්පැන් පානයෙන් පැවිද්දන්ට “පවිත” නම් වරදක් වේ. මෙමටුනයෙන් පරිඡ්චේ. රූපියා පටිග්ගහණයෙන් හා මිථ්‍යා ආඡ්චයෙන් පරිඡ් සඟ වෙසෙස් කුලැසි පවිති පාටි දෙසනීය දුකුලා යන ඇවැක් ඒ ඒ ක්‍රියා වශයෙන් වෙති. මෙයින් සිදුවන දෙස් අනන්තයි. අවිද්‍යා-හව තෘෂ්ණා යන දෙක සියලු සසර දුකට හේතු වන්නාක් මෙන් සියලු මහණදම් වැනසී යාමට මිළ-මුදල් පිළිගැනීම හා මිථ්‍යා ආඡ්චයත් හේතු වෙත.

උපසපන් නමක් පරිඡ් සඟ වෙසෙස් ආදී වරදකට පත්ව පසුව සාමණේරව සගමොක් සුව ලබා ගත හැක්කේ වේ. යම් උපසපන් නමක් මිල - මුදල් සොයා තම සතු කොට තබා සාමණේර වුවත් ඒ මුදල් හිමිකම ඇතිතාක් සග මොක් සුව නො ලබයි. මිළ - මුදල්, කෙත්වත්, ගම් බිම් ආදිය සපයා තම සතු කොට තබා මරණාසන්න කාලයෙහි හැටියක් බුඩාගමෙන සොයාගත නොහැකිමය. තමන් සපයා ගත් මිල - මුදල් වියදම් කොට සාදවා ගත් ආවාසයක මිය යන්නාවූ ද, එසේම මිළ - මුදල් දී ගන්නා ලද පාසිවුරු ආදී කොයිම පිරිකරක් වත් පාවිච්චි කරණ කල හෝ යටත් පිරිසෙයින් මිළ - මුදල් වියදම් කොට බෙහෙත් කරවා ගන්නා කලැ හෝ මිය යන්නාවූ ද පැවිද්දන්ටත් සුවයක් නොලැබේ.

මවු-පිය සහෝදරාදීන්ගෙන් වත් මිල-මුදල් ඉල්වා ගැනීම වරදම ය. සඟසතු, ගණසතු, තම සතු කොස්, පොල්, අල, බතල, වී, හාල්, රෙදි-පිළි, පා සිවුරු, පොත්-පත් ආදී මොනම දෙයක්වත් විකිණීමෙන් හෝ වෙදකම්,

නැකැත් යොදා දීමෙන් හෝ ශිල්ප-ශාස්ත්‍රාදිය උගැන්වීමෙන් හෝ බණ කීමෙන් හෝ මිල-මුදල් සපයා ගැනීම පැවිද්දන් විසින් නොකොට යුතු වූ ම දුශ්චරිතයකි. මෙකල බොහෝ පැවිද්දෝ සිය මවු පියන් සතු වස්තුවෙන් දයාද කොටස් ලබාගනිති. හේ ද බලවත් වරදකි. සිය සතු සියලු වස්තූන් හැර සසුන් ගතවූවන්ට මවු-පියන්ගේ දයාදයක් කිනම් නීතියකින් අයිති වේද? මේ අපරාධ ක්‍රියාවෙනුත් මහණ ධර්ම වසනා ගන්නෝ බොහෝය.

මෙකල බුදු සමය අදහන බොහෝ පැවිද්දෝ එක්ව තෙරුවන් නෘත්‍යාවයවයක් මෙන් ඉදිරියට පා නොයෙකුත් උපායෙන් මිල-මුදල් සපයා ඉණ බඩ වඩා ගැනීමට ප්‍රයත්න කෙරෙති. දැනටත්, පිළිම ගෙයක්, බෝගෙයක්, පොත් ගෙයක්, තනා ගත් අය එහි සම්මාදම් පෙට්ටියක් තබති. කාසි පෙට්ටි නොරක්නා බුදු පිළිමයක් මෙකල සොයාගැනීම අපහසුය. මල් වට්ටි, බුලත් වට්ටි, තවත් නොයෙකුත් රැඩා රොඩු වෙන්දේසි නොකරන බණ පලක් සොයා ගැනීම ද අපහසුය. අහෝ පිරිසිදු බුදු සසුන නින්දිත ලාමක අගෞරව සංඛාත නරකාවාට යෙහි හෙළති. සැඩොලන් අතට පත් සක්විති රජුන්ගේ මහඟු ඔටුන්න බලුමස් පුරවාලීමට භාජනයක් කර ගන්නාක් මෙන් බුඩාදී උත්තමයන් විසින් සසර දුකින් එතර වීම පිණිස සම්පාදනය කොට පස්වාදහසක් පවත්නාසේ ස්ථිරව තබන ලද්දු අති පරිශුඬ ශෙෂ්ඨතර ශාසන ධර්මය අසුවියෙහි වැටී දැඟලන අනුවණයන් විසින් ලාමක ස්ථානයෙහි දමා වෙසෙසින් කිලිටි කිරීම අහෝ මහාපරාධයකි.

මෙකල ශ්‍රමණයන් අතර පවත්නා ඒ මේ බලවත් අනාවාර දුශ්චරිත විපක්තියෙහි ආදීනව කල්පනා කරන අප තුළ උපද්‍රවන බලවත් සංවේගය දරාගත නොහැකි බැවින් අප විසින් ප්‍රකාශ කරණු ලබන කරුණු ගැන බොහෝ ගිහි පැවිදි පින්වත්හු අප කෙරෙහි නො ඉවසීමට පත්වෙත්යයි හැඟීමට ද අවකාශ ඇත්තේ ය. එසේ ද වුවත් මේ අපගේ කීමෙහි සත්‍යාසත්‍යතාව ප්‍රත්‍යක්ෂ වශයෙන් විමසත්වා!

මෙලක්දිවැ තුන්තිකායේම දැන් වසන ස්ථවිර මධ්‍යම නවක සාමණේර යන සියලුම පින්වත්හු සමායක්දාෂ්ටියෙහි පිහිටා ප්‍රඥප්ති ව්‍යති ක්‍රමනයෙහි ආදීනව මනා සිහි නුවණින් සලකා බලා දුකසේ ලත් සසුන් පැවිදිකමින් ලැබිය යුතු පිහිට ලබාගැනීමට ශ්‍රද්ධා විශ්වාසී හිරි ඔතප්, ස්මෘති, ප්‍රඥදි, කුසල ධර්මයන් තම තමන් කෙරෙහි උපදවා ගැනීමෙන් වෙසෙසින්ම රන්-රිදී-මුදල් සොයා ලබා ගනුදෙනු කිරීම් ආදියෙන් තොරවැ ශීලශුඬියෙහි පිහිටා සසර දුකින් එතරව නිවන් පුර වදනට සතතයෙන් උත්සාහ කෙරෙත්වා.

“න බ්වා හං හික්ඛවෙ කෙනවි පරියායෙන ජාත රූප රජතං සාදිතබ්බං පරියෙසිතබ්බංති වදුමි” යන බුධ වචනය විනය පොතෙන් අස්කරනතුරු අරවිදියෙන් මේ විදියෙන් මුදල් පරිහරනය කරන්ට ඉඩ තිබේය යන අලප්පි පාක්ෂිකයන්ගේ කථාව බෞද්ධ ජනයා විසින් භාර නොගත යුතු ය. “මහණෙනි, කිසිම ආකාරයකින් රන්-රිදී, මසු-කහවණු ආදිය සොයන්නට වත් පිළිගන්නටවත් මම නොපට නොකියමි” යනු මේ

වැකියේ අදහස ය-බුධ වචනය මෙ තරම් පිරිසිදු ලෙස-
පෙන්නුම් කර දී තිබියදී අර තෙරුන් කීවාය, මේ
තෙරුන් කීවාය, අර තෙරුන් මේ තෙරුන් අරදේ කොට,
මේ දේ කොට මුදල් පිළිගත්තාය කීමෙන් වත්-අර රජුන්
මේ රජුන් සිලා ලිපිවල යම් යම් දේ ලියවා තිබේ යයි
කීමෙන් වත් බුධ වචනයට විරුධව යම් පැවිද්දෙක්
හික්ෂුන්ට මුදල් පරිහරනය නිවැරදිය කියන්නේ නම් ඒ
ඡන වක්‍රයට පහර දීමක් බව ශාසනමාමක බෞද්ධයින්
විසින් සැක හැර දත යුතුය.